Covid 19 a rodzinny wywiad środowiskowy

Kategoria: Polityka Społeczna
Opublikowano: poniedziałek, 30, marzec 2020 13:51
Bernadeta Skóbel
Odsłony: 9732

W okresie epidemii instytucje pomocy społecznej z jednej strony nie mogą zaprzestać działalności z drugiej bezpośrednio kontakt z mieszkańcami, którzy potrzebują wsparcia, siłą rzeczy powinien być ograniczony do sytuacji niezbędnych. Newralgicznym punktem może być konieczność przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego, który zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym do ustawy o pomocy społecznej powinien być przeprowadzony w miejscu zamieszkania lub pobytu wnioskującego o pomoc.

Obecne wyłączenia w zakresie obowiązku przeprowadzania wywiadu

Obowiązujące przepisy ustawy o pomocy społecznej wyłączają obowiązek przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego w następujących przypadkach:

- przyznanie pomocy w formie tymczasowego schronienia w ogrzewalni lub noclegowni;
- przyznanie niezbędnego ubrania, zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie, pomoc rzeczowa w postacie produktów żywnościowych - przyznawana doraźnie dzieciom i młodzieży albo w sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także w przypadku wystąpienia klęski żywiołowej albo zdarzenia losowego;
- udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki ustalone przez sąd.

Dodatkowe wyjątki w specustawie Covidowej

Ekstraordynaryjne przepisy ze specustawy Covidowej (ustawa z dnia 28 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw) w art. 150o przewidują, że z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, przyznanie świadczeń, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobie lub rodzinie, które zostały poddane kwarantannie w związku z podejrzeniem zakażenia lub choroby zakaźnej, nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego, a ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej może nastąpić na podstawie:

1. rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym, oraz
2. dokumentów lub oświadczenia, o których mowa w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej, a także ich kopii, w tym elektronicznych, uzyskanych od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc lub
3. informacji udostępnionych przez podmioty, o których mowa w art. 105 ustawy o pomocy społecznej.

Z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 przyznawanie lub aktualizacja prawa do świadczeń opiekuńczych, o których mowa w ustawie o świadczeniach rodzinnych, oraz zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, w szczególności osobie, która została poddana kwarantannie w związku z podejrzeniem o zakażenie lub o chorobę zakaźną, nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego, a ustalenie sprawowania opieki może nastąpić w szczególności na podstawie:

1. rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym oraz
2. dokumentów lub oświadczeń, a także ich kopii, w tym elektronicznych, uzyskanych od osoby ubiegającej się o świadczenie lub je otrzymującej lub od członków jej rodziny.

Phoca PDF

Należy przy tym zauważyć, że poddanie kwarantannie osoby wnioskującej o pomoc jest tylko jedną z przesłanek rezygnacji z rodzinnego wywiadu środowiskowego. Ustawodawca użył zwrotu „w szczególności". Zatem organ pomocy społecznej analizując lokalną sytuację epidemiczną może to wyłączenie zastosować szerzej, niż tylko ograniczać się przypadku wprost wskazanego w ustawie.

Świadczenia z pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych - zmiany decyzji z urzędu i bez wywiadu

Specustawa Covidowa przewiduje również przedłużenie ważności orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (art. 15h ust. 1 i 2 specustawy). Szerzej na temat orzeczeń będziemy pisać w odrębnym artykule. Konsekwencje tej regulacji dotyczą również organów pomocy społecznej. Jeżeli decyzja przyznająca świadczenie z pomocy społecznej, o której mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, została wydana w związku z niepełnosprawnością potwierdzoną orzeczeniem i okres, na który została przyznana pomoc, jest uzależniony terminem ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, okres wskazany w decyzji ulega przedłużeniu na okres, na jaki zachowuje ważność orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ust. 1 i 2, na podstawie decyzji wydanej z urzędu. Zmiana decyzji w takiej sytuacji nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego ani jego aktualizacji.

Uwaga: W dniu publikacji artykułu ustawa z dnia 28 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, była jeszcze przed rozpatrzeniem jej przez Senat.

Phoca PDF